28.4.2025

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
STV@eduskunta.fi

HE 16/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi

**VEIKKAUS OY:N LAUSUNTO EHDOTUKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE UUTTA RAHAPELIJÄRJESTELMÄÄ KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI**

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta on 11.4.2025 pyytänyt Veikkaus Oy:ltä lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi.

Veikkaus Oy esittää lausuntonaan kohteliaasti seuraavaa:

## 1. Yleistä

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan Suomen rahapelijärjestelmää uudistetaan avaten sitä lisenssimallilla kilpailulle viimeistään 1.1.2026. Hallitusohjelman mukaan uudistuksen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja sekä parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta.

Veikkaus Oy toteaa, että nyt eduskunnan käsittelyssä oleva hallituksen esitys uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi vastaa hallitusohjelmassa esitettyyn tavoitteeseen.

## 2. Kanavointi mahdollistaa haittojen ehkäisyn

Hallituksen esityksessä todetaan hallituksen ohjelmaan viitaten, että nykyinen rahapelipolitiikka ei ole onnistunut, sillä osalle suomalaisista rahapelit ovat merkittävä ongelma. Yksinoikeusjärjestelmän markkinaosuus digitaalisessa rahapelaamisessa on lähellä 50 prosentin rajaa, ja digitaalisen rahapelaamisen markkinalla toimivat yksinoikeusjärjestelmän ulkopuoliset yritykset saavat tuottonsa ilman lisenssimaksuja, veroja tai vastuuta toiminnan aiheuttamista rahapeliongelmista

Rahapelaaminen siirtyy voimakkaasti digitaaliseen kanavaan, jossa Veikkaus kilpailee Suomen markkinasta täällä toistaiseksi luvattomasti toimivien ulkomaisten peliyhtiöiden kanssa. Suomen digitaalinen rahapelimarkkina oli vuonna 2024 noin 1130 milj. euroa, josta muualle kuin Veikkauksen palveluun pelattiin H2 Gambling Capitalin arvion mukaan reilut 550 milj. euroa. Muualle kuin Veikkauksen palveluihin kohdistunut nettipelaaminen kasvoi 5 %. Veikkauksen osuus koko Suomen digitaalisesta rahapelimarkkinasta oli viime vuonna noin puolet.

Myös pelaamisesta aiheutuneet haitat ovat siirtyneet digitalisoitumisen myötä enenevässä määrin nettiin ja erityisesti ns. nettikasinopeleihin. Huomattavaa on, että valtaosa nettikasinopelien pelaamisesta tapahtuu järjestelmän ulkopuolella.


**VEIKKAUS OY**
Aku Korhosen tie 2-4, 00440 Helsinki
PL 1, 01009 Veikkaus
Puhelin 09 43 701
Faksi 09 4370 8510
veikkaus.fi
Kotipaikka Helsinki
Y-tunnus 2765220-1

Pelaamisesta aiheutuvien haittojen ehkäisyn kannalta keskeisiä asioita ovat kanavointikyvyn varmistamisen lisäksi yhtiöitä koskevan huolenpitovelvoitteen vaatimusten selkeys sekä tehokkaiden huolenpitotoimien mahdollistaminen automaattisen tietojenkäsittelyn avulla.

Lisäksi olisi syytä pohtia erityisiä velvoitteita, jotka kohdistuvat nuoriin (18–24-vuotiaisiin) pelaajiin, sillä nuorilla aikuisilla on tutkitusti erityisen paljon haasteita talouden hallinnassa, ja he kokevat suhteessa muuhun väestöön enemmän pelihaittoja. Lakiehdotuksen mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää vuorokausi-, kuukausi- ja vuosikohtaisista enimmäistappiorajoista, jotka koskisivat laissa määriteltyjä pelimuotoja. **Veikkauksen näkemyksen mukaan asetuksilla tulisi olla mahdollista säätää erityisesti 18–19-vuotiaita koskevia pelaamisen rajoituksia.**

Yleisesti ottaen on hyvä, että huolenpitovelvollisuus on osa tulevaa rahapelilakia ja -markkinaa. Huolenpitovelvoitteen vähimmäisvaatimukset tulisi kuitenkin pyrkiä määrittelemään ennen kuin markkina avautuu. Suositukset, vähimmäiskriteerit, hyvät käytännöt ja yhteisesti julkisesti raportoitavat indikaattorit voisivat olla hyvä tapa ohjata velvollisuuden täyttämisessä.

Huolenpitovelvoitteen toteuttaminen täytyy olla yhtiöiden vastuulla. On varmistettava, että vastuuttomimmat toimijat eivät saa suhteetonta kilpailuetua. Markkinan ja viranomaisten tulisi kannustaa ja palkita järjestelmän sisällä toimivia peliyhtiöitä onnistumaan pelihaittojen ehkäisyssä.

Jotta yhtiöiden huolenpitovelvollisuus voidaan toteuttaa tehokkaasti ja vaatimusten mukaisesti, pelioperaattorilla pitäisi olla nimenomainen laissa todettu oikeus vähintään väliaikaisesti estää asiakkaan pelaaminen ilman henkilön omaa pyyntöä. Reaaliaikaisen valvonnan toteuttamiseksi tämä prosessi tulisi automatisoida ja näin ollen väliaikainen pelaamisen estäminen pitäisi voida perustua täysin automaattiseen päätöksentekoon. Nyt lakiesityksessä oleva kirjaus ei anna nimenomaisesti tätä oikeutta. Huolenpitovelvollisuutta, joka edellyttää reaaliaikaista valvontaa, ei ole mahdollista toteuttaa manuaalisesti.

**Siksi Veikkaus ehdottaa, että pykälään 34 tehtäisiin seuraava tarkennus**:
Yksinoikeustoimiluvanhaltijan ja rahapelitoimiluvanhaltijan on arvioitava pelaamisesta pelaajalle aiheutuvien rahapeli haittojen riskiä 36 §:n 1 momentin 3–7 kohdassa tarkoitettujen henkilötietojen automaattisen käsittelyn avulla ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin arvion perusteella havaittujen riskien ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi~~. Pelaajanpelaamista estävä tai rajoittava päätös ei kuitenkaan saa perustua pelkästään henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn.~~ Pelaajan pelaamista pysyvästi estävä tai pysyvästi rajoittava päätös ei kuitenkaan saa perustua pelkästään automaattiseen päätöksentekoon.

Huolenpitovelvoitteen osalta tulee huolehtia myös oikeusvarmuudesta. Rahapelilakiluonnos ei sisällä täsmällisiä kriteereitä velvoitteen noudattamisesta eikä asetuksenantovaltuutta. Valvontaviranomainen voi kuitenkin antaa toimiluvan haltijalle kiellon tai seuraamusmaksun huolenpitovelvoitteen laiminlyönnin takia, jolloin viranomaisten ja peliyhtiöiden välisen vuoropuhelun merkitys korostuu.

Toimivan markkinan kannalta olisi toivottavaa, että viranomainen hoitaisi keskitetysti kansalliseen peliestorekisteriin rekisteröityneiden pelaajien huolenpidon esimerkiksi tarjoamalla estoohjelmia ja tukea pelaamisen lopettamiseen. Tällä voisi olla erittäin iso vaikutus pelihaittojen


**VEIKKAUS OY**
Aku Korhosen tie 2-4, 00440 Helsinki
PL 1, 01009 Veikkaus
Puhelin 09 43 701
Faksi 09 4370 8510
veikkaus.fi
Kotipaikka Helsinki
Y-tunnus 2765220-1

vähentämiseen ja tällainen toiminta ehkäisisi peliestorekisteriin rekisteröityneiden pelaajien siirtymistä järjestelmän ulkopuoliseen tarjontaan.

**VEIKKAUS OY**

Olli Sarekoski
toimitusjohtaja



**VEIKKAUS OY**
Aku Korhosen tie 2-4, 00440 Helsinki
PL 1, 01009 Veikkaus
Puhelin 09 43 701
Faksi 09 4370 8510
veikkaus.fi
Kotipaikka Helsinki
Y-tunnus 2765220-1